

(ประธาน ASEAN-BAC มาเลเซีย)

3. Mr.Jay Yuvallos

ประธานร่วม (Co-chair)

(ประธาน ASEAN-BAC ฟิลิปปินส์)

ผู้แทนประเทศไทยที่เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

1. คุณอรินทร์ จิรา

(ประธาน ASEAN-BAC ประเทศไทย)

2. คุณไพรัช บูรพชัยศรี

(กรรมการ ASEAN-BAC ประเทศไทย)

II. เรื่องเพื่อทราบ

1) ที่ประชุมรับทราบปฏิทินกิจกรรมของ ASEAN-BAC ประจำปี 2559 ดังนี้

การประชุม	ระยะเวลาที่ดำเนินการ	สถานที่
การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจอาเซียน ครั้งที่ 66	วันที่ 3 - 5 กุมภาพันธ์	กรุงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจอาเซียน ครั้งที่ 67	วันที่ 27 - 29 เมษายน	ประเทศสิงคโปร์
การประชุมประจำปีของสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจอาเซียน (ASEAN-BAC Annual General Meeting: AGM)	วันที่ 30 เมษายน	ยะโฮร์บาห์รู ประเทศมาเลเซีย
การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจอาเซียน - รัสเซีย	วันที่ 19-20 พฤษภาคม	เมืองโซชี ประเทศรัสเซีย
การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจอาเซียน ครั้งที่ 68 และการประชุมกับรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM)	วันที่ 5 - 7 สิงหาคม	กรุงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
การประชุมหารือร่วมกับผู้นำอาเซียน	วันที่ 6 - 8 กันยายน	กรุงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจอาเซียน ครั้งที่ 69	วันที่ 5 - 6 ธันวาคม	กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

2) ที่ประชุมเห็นชอบสถานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และงบประมาณปี 2559 ของสำนักเลขาธิการ ASEAN-BAC

3) ที่ประชุมรับทราบแผนงานและความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะทำงานชุดต่างๆ ภายใต้ ASEAN-BAC ได้แก่

3.1. คณะทำงานด้านผู้ประกอบการสตรี (ASEAN-BAC Women Entrepreneurs Working

Group) มีประเด็นสำคัญ คือ ที่ประชุมรับทราบแผนงานการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริม

การมีส่วนร่วมและมีบทบาทเพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการสตรีในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการสตรีโดยการเผยแพร่ผลสัมฤทธิ์และความเชี่ยวชาญของสตรีผ่านทางสื่อต่างๆ และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง และการกำหนดให้มีแผนงานที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาของผู้ประกอบการสตรี เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การส่งเสริมและเพิ่มโอกาสให้สตรีได้เข้าถึงอุตสาหกรรม STEM¹ มากยิ่งขึ้น เพื่อบรรณาการเข้าด้วยกันในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

3.2. คณะทำงานด้านผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (ASEAN-BAC Young Entrepreneurs Working Group) มีประเด็นสำคัญ คือ สมาคมผู้ประกอบการรุ่นใหม่ของอาเซียน (ASEAN Young Entrepreneurs Council - AYEC) ได้มีการหารือถึงแผนงานปี 2016 โดยให้ความสำคัญกับโอกาสการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเงิน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการจัดตั้งและขยายธุรกิจ การจัดตั้งธนาคารในอาเซียนเพื่อส่งเสริมการเติบโตทางธุรกิจของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ รวมถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรม e-commerce และ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจ

3.3. คณะทำงานด้าน SME (ASEAN-BAC MSME Entrepreneurs Working Group) มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

- ที่ประชุมได้มีการหารือคำนิยามของ SME เพื่อลดช่องว่างการพัฒนา เนื่องจาก SME ประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การใช้ประโยชน์และการเข้าถึงเทคโนโลยี รวมถึงการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ประธาน ASEAN-BAC ประเทศไทยมีความเห็นว่าความหมายของ SME กับ MSME ไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนิยามความหมายของ SME ใหม่ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมไม่สามารถสรุปมติการประชุมได้ ดังนั้น คณะทำงานฯ จึงขอทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลให้มากยิ่งขึ้น เพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป
- ที่ประชุมได้รับทราบการจัดตั้งและการให้บริการของ ASEAN Micro and SME Growth Accelerator Exchange (GAX) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ SME ในการเติบโต แข่งขันได้ และครองความสามารถทางธุรกิจ โดยจะเป็นการอำนวยความสะดวกทางด้าน e-finance, e-payments และ e-logistics เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางด้าน e-commerce ในภูมิภาค ทั้งนี้ ประธาน ASEAN-BAC ประเทศไทยมีความเห็นว่า ได้มีการดำเนินงานในประเทศมาเลเซียเท่านั้น จึงขอให้คณะทำงานศึกษารายละเอียดด้านกฎหมาย กฏระเบียบ และความเป็นไปได้ในการขยายให้ครอบคลุมทั้งอาเซียน

¹ STEM ประกอบด้วย 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และ คณิตศาสตร์ (Mathematics)

4) ที่ประชุมรับทราบผลการหารือกับสภาธุรกิจที่เป็นคู่เจรจาของ ASEAN-BAC ดังนี้

4.1. การหารือกับสภาธุรกิจอาเซียน-สหภาพยุโรป (EU-ASEAN Business Councils)

ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าผลดำเนินการตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยทั้งสองฝ่ายจะทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมถึงเพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและข้อได้เปรียบของแต่ละประเทศ ซึ่งแผนงานที่กำหนดขึ้น ได้แก่

- 1.) การสนับสนุนข้อมูลการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อจัดทำหนังสือคู่มือการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของอาเซียน (ASEAN BAC's Guidebook on access to finance)
- 2.) การทำงานร่วมกันที่มีศักยภาพในการพัฒนาหนังสือคู่มือการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับ MSMEs และ
- 3.) ประเด็นด้านมาตรการกีดกันทางการค้าที่ใช้ภาษีศุลกากร

4.2. การหารือกับสภาธุรกิจสหรัฐฯ - อาเซียน (US-ASEAN Business Councils)

- ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าผลดำเนินการตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยทั้งสองฝ่ายจะทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมถึงเพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและข้อได้เปรียบของแต่ละประเทศ ซึ่งแผนงานที่กำหนดขึ้น ได้แก่

- 1.) การสนับสนุนข้อมูลการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การฝึกอบรมเพื่อจัดทำหนังสือคู่มือการทำธุรกิจของอาเซียน
- 2.) การใช้ประโยชน์จาก e-commerce และ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจ
- 3.) ความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน โดยเฉพาะด้านพลังงาน

- สหรัฐอเมริกาได้มีหนังสือเวียนเชิญประธาน ASEAN BAC แต่ละประเทศ เข้าร่วมงานสัมมนา “the 2016 Asia's Biggest Secret – The ASEAN Economic Community Conference” ภายใต้หัวข้อ “Asia's Best Kept Secret: The ASEAN Economic Community” ในวันพุธที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559 ณ เมืองซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา โดยมีนายบารัค โอบามา ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ให้เกียรติเป็นประธานในการเปิดงานสัมมนาดังกล่าว

5) 2nd Workshop on Post-2015

หัวข้อหลักในการสัมมนา Post-2015 Agenda of the AEC: การลดช่องว่างการพัฒนา (narrowing the development gap)

— ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (the Initiative for ASEAN Integration - IAI) คือการดำเนินงานที่นำไปสู่การลดช่องว่างการพัฒนา (narrowing the development gap - NDG) โดย

การให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (CLMV) เพื่อเพิ่มความสามารถในการดำเนินการตามความตกลงต่างๆ ของภูมิภาค

- การดำเนินการลดช่องว่างการพัฒนาภายหลังปี 2015 มุ่งเน้นเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้
  - รักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
  - เสริมสร้างศักยภาพของประเทศสมาชิกใหม่ให้เข้มแข็งเพื่อดำเนินการตามพันธกรณีในการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน
  - ลดภาระที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากกฎระเบียบทางธุรกิจในการจัดตั้งและดำเนินการของบริษัทต่างๆ
  - เสริมสร้างโอกาสทางธุรกิจเพื่อสร้างการเติบโตและการจ้างงาน และขยายการเข้าถึงบริการด้านการเงิน
  - เพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่
  - มุ่งเน้นการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs)
  - ระบุผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาในการสนับสนุนด้านเทคนิคและการเงินแก่ MSMEs โดยมุ่งเน้นสาขาที่มีศักยภาพ ซึ่งจะช่วยให้ MSMEs เข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าในระดับภูมิภาคและโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

- ประธาน ASEAN-BAC ประเทศไทยเสนอข้อคิดเห็นว่า ภาครัฐควรรับฟังปัญหาและความคิดเห็น รวมถึงทำงานร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาชนให้มากขึ้น เนื่องจากภาคเอกชนและภาคประชาชนสามารถสะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงได้ ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

III. เรื่องเพื่อพิจารณา

1) แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025 (AEC Blueprint 2025)

- อาเซียนตระหนักถึงการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง มีพลวัตเนื่องจากเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในบริบทดังกล่าว อาเซียนจึงได้ริเริ่มจัดทำการศึกษา 2 ฉบับสำหรับแผนงานประชาคมเศรษฐกิจ 2025 โดยการจัดทำวิสัยทัศน์ดังกล่าว ได้นำข้อเสนอแนะของผลการศึกษา 2 ฉบับ ที่จัดทำโดยสถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (Economic Research Institute for

ASEAN and East Asia - ERIA) และ สถาบันการต่างประเทศ เอส ราจารัตนัม และ สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา (Rajaratnam School of International Studies - RSIS and Institute of Southeast Asian Studies - ISEAS) รวมทั้งข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ มาพิจารณาร่วมด้วย โดยมาตรการต่างๆ จะต้องนำไปสู่การสร้างอาเซียนที่มีความเชื่อมโยง มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม รวมตัวกันในระดับสูงขึ้น และแข่งขันได้

- วิสัยทัศน์ภาพรวมที่ระบุไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2015 ยังคงมีความเกี่ยวข้องกับแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025 โดยแผนงานฉบับนี้ จะเป็นการต่อยอดจากแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2015 โดยประกอบด้วย 5 คุณลักษณะที่มีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ได้แก่ (1) เศรษฐกิจที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงกันในระดับสูง (2) ภูมิภาคอาเซียนที่มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม และมีพลวัต (3) ความเชื่อมโยงและความร่วมมือรายสาขาที่เพิ่มขึ้น (4) ภูมิภาคอาเซียนที่มีความสามารถในการปรับตัว ครอบคลุมทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับประชาชน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ (5) อาเซียนที่เป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก
- สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการลำดับแรก คือ การดำเนินมาตรการที่ยังคงค้างอยู่ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2015 ให้แล้วเสร็จภายในปี 2016 สำหรับพันธกรณีของประเทศกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (CLMV) ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2015 จนถึงปี 2018 ได้ถูกนำมารวมไว้ภายใต้แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025 ด้วย
- ในทศวรรษถัดไป อาเซียนจะเพิ่มการมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (micro, small and medium enterprises - MSMEs) ไว้ในความพยายามเพื่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ อาเซียนจะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับการส่งเสริมการค้า และการลงทุน รวมทั้งจัดทำเวทีภาคธุรกิจผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมธรรมาภิบาล และอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสีเขียว

การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่บทบาทของภาคเอกชน

- บทบาทของภาคเอกชนในการรวมตัวของอาเซียนมีความสำคัญในฐานะการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญของกระบวนการรวมตัวดังกล่าว ในสภาพแวดล้อมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2015 อาเซียนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนที่มากยิ่งขึ้น และการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายต่างๆ ของอาเซียน ข้อมูลจากภาคเอกชนและความเป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชน เป็นสิ่งจำเป็นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์และข้อริเริ่มต่างๆ ของภูมิภาค รวมถึงการบังคับใช้

ต่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่ลึกซึ้งมากขึ้น อาเซียนจึงต้องดำเนินการเพื่อให้ภาคธุรกิจและองค์กรระดับชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการดำเนินงานของอาเซียนได้ง่ายขึ้น และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายในเวลาที่เหมาะสม

- ปัจจุบันสภาที่ปรึกษาอาเซียน (ASEAN-BAC) มีฐานะเป็นองค์กรสูงสุดของภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วย สภาธุรกิจอาเซียนกับคู่เจรจา 9 กลุ่ม และองค์กรธุรกิจ 66 กลุ่ม ที่ประสานงานกับองค์กรรายสาขาของอาเซียน สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนมีบทบาทนำในการประสานข้อมูลจากสภาธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ โดยมีการติดต่อสื่อสารกับองค์กรรายสาขาของอาเซียน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรร่วมกันของภาคเอกชน จะช่วยทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของอาเซียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของอาเซียน โดยมาตรการเชิงยุทธศาสตร์มี ดังนี้

ดำเนินกระบวนการปรึกษาหารือที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชนอย่างเปิดกว้างมากขึ้น

แนวทาง จัดทำแนวทางเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากการมีส่วนร่วมกับภาคเอกชน โดยแนวทางดังกล่าวอาจรวมถึงเกณฑ์ในการมีส่วนร่วมขององค์กรธุรกิจ อาทิ การแสดงให้เห็นถึงมูลค่าเพิ่มที่ให้แก่อาเซียน การใช้ประโยชน์จากความสามารถพิเศษ กลไกการมีส่วนร่วมของ MSMEs

องค์กรต่างๆ ของอาเซียน จัดตั้งกระบวนการหารือของแต่ละองค์กรรายสาขากับผู้นำภาคธุรกิจ (สมาคมธุรกิจ และสภาที่ปรึกษาธุรกิจ) รวมทั้งผู้แทนสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อริเริ่มต่างๆ ภายใต้แผนงานรายสาขา

กลุ่มองค์กรธุรกิจต่างๆ กลุ่มภาคเอกชนริเริ่มจัดกลุ่มรายสาขาเพื่อหารือประเด็นเฉพาะต่างๆ จัดงานระหว่างพันธมิตรในประเด็นที่สำคัญ อาทิ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การบริการ การลงทุน การเชื่อมโยงระหว่างกัน อาหาร รวมทั้ง MSMEs เพื่อหยิบยกประเด็นดังกล่าว และให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวโน้มและประเด็นใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

เวทีเครือข่ายออนไลน์ ภาคเอกชนจำเป็นต้องจัดตั้งเวทีหารือภายใต้กลุ่มของตนเอง เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างกัน เนื่องจากมีองค์กรที่แตกต่างและประเด็นที่หลากหลายเป็นจำนวนมาก

เสริมสร้างบทบาทของสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน

องค์ประกอบ การมีสมาชิกภาพจะสะท้อนการเชื่อมโยงอย่างเข้มแข็งกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางธุรกิจ

การมีส่วนร่วม สร้างการมีส่วนร่วมกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจ/องค์กรธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดทำโครงสร้างเพื่อติดตามความคืบหน้าของข้อริเริ่มสำคัญต่างๆ หรือสาขาสำคัญที่เร่งรัดการรวมกลุ่ม ซึ่งภาคเอกชนให้ความสนใจ เพื่อนำไปสู่การให้ความสนับสนุนต่อการดำเนินงานและให้ข้อคิดเห็นต่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

การประสานงานระหว่างสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนกับสำนักเลขาธิการอาเซียน การเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน โดยการให้ข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างสม่ำเสมอ การให้รายงานการหารือร่วมกับภาคเอกชน และการนำข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนเข้าสู่การพิจารณาในกระบวนการหารือกับองค์กรรายสาขาต่างๆ

2) ASEAN-BAC Report to Leaders 2015

ที่ประชุมเห็นชอบประเด็นที่จะนำเสนอต่อผู้นำอาเซียนโดยเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาเซียนภายหลังปี 2015 ซึ่งมีประเด็นสำคัญ คือมุ่งเน้นการดำเนินงานที่ต่อยอดจากมาตรการในปี 2015 ให้มีความเข้มข้นและประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีประเด็นที่จะต้องร่วมกันผลักดัน ได้แก่

- การกำหนดให้มี ASEAN Lane ณ จุดผ่านเข้า-ออกแต่ละประเทศสมาชิก
- การกำหนดให้มี ASEAN Business Travel Card เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการเดินทางของประเทศสมาชิก
- การกำหนดให้มี ASEAN food stalls and cafes ในเมืองใหญ่ และจุดผ่านเข้า-ออก แต่ละประเทศสมาชิกเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์อาเซียนให้แก่ประชาชนและชาวต่างชาติ
- การจัดให้มี ASEAN Internship Programme เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่างๆของประเทศสมาชิกอาเซียน
- การลดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี (NTB/NTM) ใน 4 สาขา ได้แก่ healthcare, agri-food, retail (esp. e-commerce) และ logistics

สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายหลังปี 2015 ในระดับต่างๆ ได้แก่

- การปรับปรุงกลไกการหารือของอาเซียน โดยให้ ASEAN-BAC มีบทบาทเข้าร่วมหารือในระดับต่างๆการลดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี (NTB/NTM)
- การให้บริการด้านการเงินและตลาดทุนเพื่อสนับสนุน SME
- การใช้ประโยชน์จาก e-commerce ในการประกอบธุรกิจในลักษณะต่างๆ อาทิ cross-border e-payment, logistics and custom procedures และ internet
- การดำเนินการสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี

- การนำรวมประเด็นด้านความรับผิดชอบต่อสังคมให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสร้างเสริมและคุ้มครองสิทธิของแรงงานที่มีการเคลื่อนย้ายในภูมิภาค
- การสร้างเสริมนโยบายการแข่งขันเป็นเครื่องมือสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค และการกำหนดแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภค
- การให้ความสำคัญกับประเด็นด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนในวิสัยทัศน์ทางด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2015-2025)
- การใช้ประโยชน์จาก ASEAN Value Chains
- การเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำ

3) ประเด็นและมาตรการเร่งด่วนปี 2016 (Lao Deliverables 2016)

ที่ประชุมรับทราบและเห็นชอบประเด็นและมาตรการเร่งด่วนปี 2016 (Lao Deliverables 2016) ดังนี้

- ขอบเขตการอำนวยความสะดวกทางการค้า
- ขอบเขตกฎระเบียบความปลอดภัยอาหารของอาเซียน
- ขอบเขตการเงินครอบคลุมทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกของอาเซียน
- สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบกิจการของ SMEs
- ปฏิญญาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรุงเวียงจันทน์ (Vientiane Declaration on Ecotourism)
- รางวัลการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอาเซียน (ASEAN Sustainable Tourism Award)
- ขอบเขตและแนวทางของการพัฒนาและความร่วมมือของเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- แผนแม่บทของการพัฒนาประเทศกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (CLMV)

สรุปโดย

ฝ่ายองค์กรระหว่างประเทศ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย